

80-річчя академіка НАН України А.О. ЧИКРІЯ

Видатний вчений у галузі прикладної математики та кібернетики, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Державної премії України в галузі освіти, премії ім. В.М. Глушкова НАН України, премії ім. В.С. Михалевича НАН України академік НАН України **Аркадій Олексійович Чикрій** народився 20 липня 1945 р. Закінчив Львівський державний університет імені Івана Франка. З 1968 р. працює в Інституті кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України, де очолює відділ оптимізації керованих процесів.

Предметом наукових досліджень А.О. Чикрія є прикладний нелінійний аналіз, багатозначні відображення, екстремальні задачі, математична теорія керування, динамічні ігри, методи пошуку рухомих об'єктів, створення комп'ютерних технологій для аналізу конфліктних ситуацій.

А.О. Чикрій розвинув нелінійну теорію уникнення зіткнень рухомих об'єктів, у тому числі з групами учасників. У задачах з неповною інформацією він розробив методи, що базуються на марковських моделях і реалізують оптимальний пошук. В основу його досліджень з оптимізації конфліктно-керованих процесів переслідування покладено зворотну процедуру, правило екстремального прицілювання та авторський метод розв'язуючих функцій. Останній, зокрема, дає повне обґрунтування методів перехоплених цілей за кривою погоні Ейлера, паралельного переслідування, пропорційної навігації та переслідування за променем. Розроблені А.О. Чикрієм ігрові методи дають змогу будувати стратегії за різної інформації при груповому та почерговому переслідуванні, оптимізувати процес конфліктної взаємодії угруповань. Ефективність та універсальність його методів підтверджує також те, що вони працюють у випадках, коли динаміка процесу описується системами рівнянь з дробовими і частинними похідними, стохастичними процесами, системами з імпульсним керуванням.

З іменем А.О. Чикрія пов'язують низку формул, методів, функцій, функціоналів, процес, модель, гіпотезу, принцип. Його школа добре відома у світовому науковому середовищі.